

Nro. 42.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉSÖL.**

*Indult Bétsből, Pénteken November 23-ik napján
1804-ik esztendőben.*

**A' Magyar Kurir Olvasóihoz köszönet-
gelten,**

Egykor az erkölcsi tudományoknak tanisában
fáradhatatlan, 's ugyan ezért egész Görög Ora-
szágban el hiresedett Számus szigetbeli Filozofus
Xanthus Athenébe utazván, az akkori szokáshoz
képeft magának olly ifjú rab szolgákat kívánt vá-
sárlani, a' kiknek szolgálatajokkal, a' maga fogla-
latosságiban élhessen. A' város piatzára ki állita-
tott rabiszolgákat körül nézván, és egyenkent őket
tudakozván mit tudnak, és mire tartják
magokat alkalmasoknak, mindenik azt
felelte, hogy ő mindent tud, és mindenre alkal-

matos. Utollyára a' pupos hátú 's mellyű, és igen otsmány természetű, de a' mellett felette elmés E f o p u s r a kerülvén a' for, az említett Filozofus kérdésére így felelt: Én, úgymond, semmit sem tudok, és sem mire sem vagyok alkalmas, azt akarván az által ki jelenteni, hogy fokot igirni, 's keveset tellyesíteni a' józan értelem, egyenes szívűség, és betsüllet reguláival ellenkező dolog legyen. Hogyhogy lehetne az, mondá a' Filozofus: Mivel, felele E f o p u s, ezek az én szolgálótársaim mindent tudnak, és mindenre alkalmasak; nekem a' mindenből a' semmi maradt. Melly rövid, de fontos szavaiból az ő különös talentomait a' Filozofus által látván hozza így szólott: Épen azért, mivel semmit sem tudsz, és sem mire sem tartod magadat alkalmasnak, tégedet mindentudó 's mindenre alkalmas szolgálótársaidnak eleikbe teszek, 's tégedet választalak jövődöbéli szolgálóimra. Melly nagy és hasznos ember vált legyen ebből a' maga elmebe i tehetségeivel nem kerkedő rab szolgálóból E f o p u s b ó l, az ő tanulóknak kezén forgó morális meseiből ki tettik: S a p i e n t i b u s p a u c a !

Jelen lévén az az idő, mellyben a' magyar emlékből magyartejtet szopott, és nemzeti nyelveket mint nemzeti bölödságoknak első kútfjét, minden másoktól az ézig magasztaltatott holt nyelveknél fellyebb becsülő hazánkfiak, Mecenásink, és Jóakaróink a' Magy. Kurirért, a' jövő fél vagy egész elzetendöre a' taksát hozzánk fel küldjék, 's annál

fogva a' mi nemzeti nyelvünknek allandó fennmaradására tészó 's törekedő igyekezetünket előmenetelűstük: jelentyük illendő alázatoftággal, hogy a' mi Magy. Kurir nevezetet viselő nemzeti újlágsintnek, valamint ezen haldokló félben lévő, úgy a' jövendő 1806 ik éftendőben is, fél éftendőre Hat, egész éftendőre Tizen két forint l'zen a' két Magy. Hazában szabott árra, azonkívül pedig, mivel a' Felk. Rendelésekhez képest ezeket is stempeloztetni, 's a' stempelozzésért különben fizetni kelltik, fél éftendőre, Hét egész éftendőre pedig Tizen négy forintot kell fizetni.

Minthogy semmi tégér nélkül nem szükölködik a' jó bor, valósággal rövid látáftal vädolnánk a' két Magyar Hazát, ha vagy tekély szorgalmatoftágunkat, 's munkankat keresett, és édegető fróktal magasztalnánk, vagy olly 's annyi dolgokat igirnének, a' mellyeknek szükölsékre elméknék tehetségai, és értéknék elégtelenek vödnének. — A' mi politica ús gazinban sem halotti prédikatioknék, sem panezyrici oratioknék sem mupan Tudóvónak való Disseratioknék és Tractatusonak, sem könyvauó boltokban való könyves laftromonak helyek nintsen. Mi a' több Európsi tudós újl'g iróknék nyomdokaikat követni kívánván, a' kik a' politica, liberaria, 's oconomia újságokat egymáftal megkülömböztetik, 's különös firma alatt adják ki, azokat a' nevezetesebb világi történeteket közöllyük a' Magy. Kurir Ovasóival, a' mellyek a' Statuonak esmérésekre tártásegek, és a' mellyeből az Orizágoknak külfö és belső állapatjokat, történeti

jeit s. a. t. ki lehet tanulni. Azomban, a' mint eddig is mivelünk, a' tudományokban 's hasznos mesterségekben tett nevedésekét és új találmányokat sem fogjuk el hallgatni.

A' kik tehát nemzeti nyelvekhez, annak gyarapítása és állandó fenn maradása eránt igaz hazafiúi hajlandósággal viseltetnek, és a' Magyar Kurir olvasásában továbbra is gyönyörködnek, annak meg határozott taktáját, vagy egész, vagy fél esztendőre, a' szokott postá után, illy felül irással: Pro Magyar Kurir — à Vien, annak idejében hozzánk küldjék fel, és hogy újságaiknak küldésekben hiba ne essen, titulusaikat, és azon utólsó postá hivatalt, a' mellyről újságaikat szokták venni, világosan tegyék fel. Minthogy mi újságaiknak expeditióját másokra nem bizzuk, hanem minden Olvasóinknak újság darabjait magunk szemünk előtt készítetjük ki, azoknak rendszeresen küldő expeditiójáról kit kit bizonyossá lehetünk. — Utollyára virágzni kezdett nemzeti nyelvünket és magunkat a' két Nemes Magyar Háza kegyességébe ajánljuk. Bécsben November 23. dik napján, 1804 ik esztendőben.

Magyar Ország.

Torna Vármegyéből November 1. s 8 napján. Méltos. Csász. Kir. Udvari Tanácsos Fái Fáy Bertalan Urnak, ezen mi nemes Megyénk Fő Ispányi Székébe, Cs. Kir. udvari Tanácsos, Personalis, és Tek. Ugocsa Vármegye Fő Ispánya, Mélt. Semsei Semsey András Eő Nagylága, mint hozzánk küldött Kir. biztos által, a' múlt October.

nek 16-ik napján lett [bé iktatása következő módon ment véghez.

Néhány hetekkel ennekelőtte, egy több tágokból álló deputatio rendeltetett ki, melly Tekint. Lánczy Lánczy József első All-Ispány Ur vezérlése alatt, a' Méltos. Personalis Urat Pesten, Fő Ispány Ur Eő Nagyságát pedig Nemes Heves Vármegyében, Megyénk Karjainak és Rendjeinek képekben alázatosan meg tisztelte. — Az építő Széket meg előzőtt napon, ámbár a' fok esőzések nagyon meg nehezítették is az utakat, mindszáltal nemcsak a' szomszéd hanem P' tavól lévő Megyéből is számos Méltóságok, és deputatus Urak gyüllöttek öfve Torna mező városunkba. Dél után a' fent tisztelt Méltóságok a' Vármegye határához érkezvén a' Nemes Vármegye Deputatusai által különös tisztelettel fogadtattak, a' hol Apatur, és a' Kassaai Nemes Convictusnak Regense Eő Tisztelendő Bodenloiz Mihály Ur tette a' közöntést.

Azonnal Somodi nevű helységben a' Rosnyai Püspöklég jószágában egynéhány lövések által jel adtván, a' Tornához közel lévő partra fel vont 24 mozsár ágyuk is durogni kezdettek, és szünet nélkül ropogtak. Ekkor a' Megyénkben fekvő Lotharingiai Károly herczeg Vasas Regimentjéből való katonaság vasba öltözve tiszteletet tett, és maga tisztjei által vezéreltetvén mintegy fél órání födre a' fent nevezett Méltóságoknak eleibe ment, 's őket onnan egészen a' város piaszáig lassú lépésekkel vezette, ezeket követték a' Nemes Megye lovasai, utánnok fényes hintóba Eő Nagyságok mentek, kiket mintegy 30 töbnire hat lovas és di-

szes kézületű kocsik kifirték, azonban szünetlen ropogtak az ágyúk, a város piaczán pedig hangzott a Török muftika. — A megérkezett díltoságos Urak Gróf Keglevics Eö Excellenciájának tályába szállottak bé, a hol is Méltos. Rosnyai Püspök Szányi József Ur Eö Nagysága által velős és fontos beszéddel tiszteltettek meg. — Azután több Nemes Vármegyék érdemes Deputatusai egymás után tették közöntéseket.

A következő napon Eö Nagyságok a Tek. Sla usokkal egyetemben a Kalléytól finta a templom ajtajáig két óda' on rendbe állott lovasok közt a város templomába bé menvén, Méltos. Püspök Ur ö Nagysága által éneklett frent misztikus gó áhatatossággal el halgatták; onnan a Tek. Rendek a Nemes Megye p lotájába gyülekeztek, a hol fenn tisztelt ellö Al. Lipány Ur a környü állásokhoz alkalmaztatott beszédet mondva, azon különös örömet, mellyet minden Rendeknek szivekben ezen jeles nap több tekintetre való nézve gerjesztett, ki nyilatkoztatta, 's annak végivel a Méltos. Urak magok meg slarátának ki kérésére, a bé veit szokás szerént egy érdemes deputatet nevezett ki.

Első bélépésekkel Ö Nagyságoknak kezdődtek a Rendeknek egyesített öröm szavai, 's szives érzéseket számtalan V i v a t kiáltásokkal jelentették — A Méltos. Királyi Biztos Ur egyékes Magyar beszéddel fogott munkájához, melyben Fő Lipán Ur Ö Nagysága el hunyt öslovek dítsö tetteit, 's tulajdon érdemeit rövid den de nyomossan előszámálván, Fels. U nak kegelemes adomány levelét fel olvastatta; azután Fő Lipány Úr a Méltos. Püs.

pők Úr által meg hiteleztetett, 's méltóságos hivatalyába a' régi bé vett szokás szerént három izbeli fel emeltetés által bé iktattatott, a' melly szempiillantathan a' város piatzán a' Török muzika meg szállalt, a' mozsárok pedig az ülésnek végződéseig szüntelen durogtak. — Hasonló velős magyar beszéddel tisztelte Méltos. Fő Ispány Ur is Királyi Biztos Eő Nagyságát; Felséges Urunk kegyelmét alázatos jobbagyi hiveséggel közönte, 's az egybe gyült Rendeknek maga hivatalbeli szives szolgálatját ajánlotta. — Végtére a' Nemes Megye Eő Jegyzője Titt. Szányi József Ur egy dízes beszéddel fejezte bé a' bé iktatásnak inepét.

Meg jegyzésre méltó, hogy a' midőn Fő Ispány Úr Ö Nagysága az ujonnan ki nevezett Tábla Uraknak neveket fel olvasta volna, első All-Ispány Urunk elő adására, Ö Nagyságának két érdemes vejei, u. m. Mélt. Gróf Haller János Eő Nagysága, és Tek. Blaskovics János Ur, úgy színté Ö Nagyságának Bertalan és Antal közönséges hivatalt viselő fiai, a' Tek. Statusok egyesített akaratjával, a' Nemes Megye Assessorai-vá kiáltattak; 's ezeknek a' többiek számába való bé iktatása Fő Ispány Ur Eő Nagyságától ki kerettetett. — Királyi Biztos Úr Ö Nagyságának is lévén olly magzati, a' kik a' közönséges hivatal viselésnek idejét rövid idő múlva el érik: azon szives tiszteletnek és szeretetnek jeléül, mellyel nem csak ezen Nemes Megye, hanem az egész Haza Personalis Úr Ö Nagyságához viseltetik, két nagy reményfű Jób és Pál nevezetű fiainak Assessorokká való ki nevezéseket Fő Ispány Ur Ö

Nagyságától ki kérték, lévén el hitetve, hogy ezek is édes Attyoknak nyomdokait követvén, a' benne vetett reménységnek tökéletesen meg fognak felelni.

Ez alkalmatoffággal Ő Felségének örökös Oftriai Császárságát tárgyazó kegyelmes parantso-
latja is fel olvastatott, melynek végezetével számtalan Vivát kiáltások hallattak. Méltóságos Fő Ispány Urunk ezen jeles tárgyhoz alkalmaztatott beszédjéhez képest, az egybe gyült Uraságok szép rendel a' város templomába mentek, a' hol is Méltos. Rosnyai Püspök Ő Nagysága által a' Teged Isten ditsirünk dízes muzsika alatt el énekeltetet', a' templom előtt állott lovas katonaság három rendbeli lövést tett, ezt a' ki szegzett mozsár ágyúk mindenkor száma nélkül vizsongozták.

Délbe mintegy 500 személyből álló Uraságokat és Afzonyfágokat Mélt. Fő Ispány Ur Ő Nagysága gazdagon meg vendégelt. Ürültek a' Fels. örökös Császárnak, 's Fels. Oftriai Császári udvarnak szerentsejéért, Nemes Magy. Hazánk böl-
dogulásáért, Királyi Biztos és Fő Ispány Ő Nagyságok egeffégekért a' jó Tokaji borral töltött poharak. — Eftvére kelvén az idő fényes bál tartatott, mellyben a' táncz alkonyodkor kezdődött 's viradtig tartott. — Lehetetlen, hogy azon közönséges örömet, és meg elégedést le irjam, a' mellyet minden rendü vendégekben tapasztalni lehetett, 's azon illetődést, melly más nap a' butsúzás idején mindnyájoknak tekintetéből ki tettett.

Frantzia Birodalom.

I. N a p o l e o n Fr. Császárnak Párisba lett vissza menetelétől fogva, (a' mint a' 10 ik Novembri oda való tudósításokból olvassuk) a' több Frantziákkal békefényben élő Statúsokkal való politika alkudozások ismét el kezdődtek, és megketőztetett szorgalmatossággal folytatódnak. Ezeknek kiváltképen való tárgyak, a' Batava's Olasz Respublikának jövődöbeli forfok, és a' Német Országgi Concordata. — Az előbb tárgyra nézve a' Berlini Kir. udvarral, az utólsóbbakra nézve pedig a' Német Birodalom fejével folytatódik az alkudozás. A' mi az Olasz Respublika constitutióját illeti, arra nézve, igen kevés nehézség van el igazítani való.

A' M o n t b l a n k i Osztálynak (a' Szabaudiai volt Herczegségnek) helytartója, vagy kormányzó Praefectusa, a' Cénis hegyén-mindenütt, a' hol az utazás veszedelmes, és a' mellyenn a' Sz. Pápnak keresztül kell utazni, erőls vás tartózkodókat tsináltat, ne hogy Ő Szenttségét azon leendő utazásában valamelly nem várt szerentsétlenség érdekellye. — Ezen a' Cénis nevü magas hegyen, mellynél az Alpesek közt magasabb egy sints, 2000 esztendővel ennekelötte, a' Kartagóbeli H a n n i b á l 70000 emberből álló ármádiával, és számos elefántokkal utazott Olasz Országba, a' mellyenn való veszedelmes utazás egész ármadiáját, tsak ötet magát nem tántoritotta meg.

Azon öszve esküttek közzül, a' kik a' Fr. nemzet ellenséginek unszolásiból nem régiben N a p o l e o n Császár élete után intselkedienek, ezen fo-

lyó Novemb. 3-ik napján, Rouenben, hárman végeztettek ki a' világból. Ezeknek és az ő tzimborás társaiknak feltételek oda czélozott, hogy az Országoknak napnyugoti osztályaiban támadáff, 's annál fogva újokban hazafiak közt való háborút eszközölheffenek, melly ártalmas feltételeket ha szerentséiffen el követhették volna, akkor osztán, egy-néhány ponton ki szállított volna Fr. Országban ennek hatalmas ellensége.

Az Európai Astronomusoknak Patriarkájok Lalande illyetén foglalatú Jegyzéff tétetett a' Párisi Zurnálokban közönléggéff: „Az az új Plánétát, úgymond, a' mellyet Harding alsó Német Országban, September 5-ik napján látott és tapasztalt, itten, t. i. Párisban, Burkhardt és Messier urak is észre vették. Mivel még ennek semmi név nem adatott, ohajtanám, hogy Hardingnak neveztetne. — Azokat a' két plánétákat, a' mellyeknek egyikét Piazzia Palermóban, a' másikat Olbers Brémában, két elzindóval ennekelőtte fel fedeztek, Ceresnek és Pallásnak nevezték, a' melly nevezetek a' jelenvaló időre nem illendők. Mert arra hogy azoknak a' régiek az ő isteneiknek neveiket adták, volt okok, ezeknek pedig most semmi helyek nintsen. Sokkal illendőbb volna tehát, a' most fel talált új plánétákat, azoknak fel találóikról nevezni.

Ezekben a' napokban, így szól egy 9-ik Novemberi Párisi tudósítás, ama híres nevezetes Lengyel Orzági Generálnak Kosciuskónak születése napja innepeltetett itten meg sok derék embereknek jelenlétekben, a' kik közt Senatorok, Tribunasok, és fő hadi tiszték is voltak. Jelen volt

a' Fr. szolgálatban lévő Lengyel legiónak fő vezérje General Dombrowsky is.

Batava Respublika.

Az egyesült Frantzia-Hollandiai hadi seregek, a' mellyek a' múlt egész nyáron Utrecht városának környékén táboroztak, a' mint Novemb. 6 dikán Hágából iják téli kvártélyba szállani nem fognak, és azon hadi sereg fő vezérjének General Marmontnak fő hedi szállása sem fog Ámsterdámba által tétetődni, a' mint gondolták vala, hanem továbbra is Utrecht városában marad. — Tellyességgel meg nem foghatják azt a' Belgák, miutoda politica okokból változtak meg az e öbbi rendelések. — A' most emittett Fr. Generál minden Hollandiai kikötő helyekben és tengerrel határos városokban Francia hadi tiszteket állított ki olly szoros parantsolat mellett, hogy sohol meg ne engedjék az Angulokkal való kereskedést. — Ezen Respublika Constitúciójának megváltoztatása még eddig ugyan meg nincs egészen határozva, de hogy az is el fog következni, senki kétségbe nem hozza. Sokan tokféléképen okoskodnak e' tárgyról. — Tízézetnek olyanok is nem keves számmal, a' kik ebben a' vélekedésben vannak, hogy a' Nassau Orániai herczeg a' Berlini Kir. udvar közbenjárására, ismét helytartóivá lenne ezen Respublikának, még pedig ki terjedtebb hatalommal, mint volt ennekelőtte. — A' Francia Csásár meg koronáztatása, és ezen Respublika Párisban lévő követjének Schimmelpennink Urnak Hágába leendő vizsgáló menete-

le után, bizonyosan el válik ezen nemzetnek a' dolga.

A m f t e r d a m b ó l Octob. 26. ikán. Azok-
 rak a' három gazdag Spanyol hajóknak Anglusok
 által lett ellentéges el raboltatások, a' mellyek-
 ről a' múlt poszta napon mi is emlékestünk, a'
 Londoni magános levelek avval kívánnyák védel-
 mezni, hogy lehetetlen vólt N. Britanniának szun-
 nyadozó szemekkel tovább azt el nézni, hogy Spa-
 nyol Országnek Ámérikából hozott kintei, pénz-
 beli fededelem szia alatt többé Frantzia Országba
 vitetődjenek; hogy ez minden ellenek tett ellensé-
 ges készületjeit azokkal vitte végbe. Azon leve-
 lekből olvassuk továbbá azt is, hogy a' Londoni
 Admirális, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő fő
 Tanács már káper leveleket is oíztogatott vólna ki
 az Anglus zsákmányozó hajóknak a' Spanyol Or-
 szági kereskedő hajóknak szabados el raboltatások-
 ra, és hogy egynéhány ezer főből álló hadi nép
 fogna hajókra szállittatni, 's déli Amérikába kül-
 detni, az ott lévő arany 's ezüst termő Spanyol co-
 loniáknak el foglaltatásokra.

O l a s z O r s z á g.

A' maga szerentsétlen levegői utazásáról a'
 tudos világ előtt esmérteffé lett Gróf Z a m b e c c a r i
 igyekezetének előmozditása végett, Bononiá-
 ban egy olly tarsaság állott fel, mellynek tagjai fe-
 jenként egy egy tallért lefznek a' tarsaság kasszájába
 elztendőnként fizetoi. Az ekkent gyűlő költségből
 mind eddig szenvedett kára ki pótolatik, mind

Jövendőbeli aërostaticus probatételeinek eszközlé-
sekre alkalmasabbá tétetődik.

Genuából Novemb. 4-ik napján. Livor-
nó városa és kikötő helye mind szárazon mind
vizen bé zárattatott. A' kikötő hely előtt egyné-
hány strázsa hajók vigyáznak, a' mellyek az oda
bé evezni igyekező idegen hajókat a' dolognak mi-
vóltáról tudósítván visszra utasítják. — Ebben a'
városban 1767 ik elztendőben is igen gonosz nya-
valya uralkodott, sok embert is el vitt a' más vi-
lágra, de annak külömböző carachterje, sympto-
mai és természeté voltak, mint a' mostaninak.

Három pusztító ostor uralkodik néhány száza-
doktól fogva Európán, úgymint a' himlő, a' pes-
tis és a' vénus, és mind a' három e' világnak egyéb-
részeiből hatott Európába által. Ide járúl most
a' negyedik ostor, a' sárga hideglelés, mely ész-
ki Amérikából minden hajó bér fizetés nélkül jött
négy elztendővel ennekelötte Spanyol Országba.
— Amazoknak a' jó policiai rendelések és az or-
vos Doktoroknak iparkodások néminémüképen már
határt szabott. — Eilenben a' sárga hideglelésnek
carachterje változó lévén, a' leg nagyobb tapaszt-
talású és tálentomú Orvosokat is meg tántoritja,
és még eddig egyetlen egy sem találtatott közülök,
a' ki valamelly antidotumot tudott volna annak
első fűvében leendő meg fojtására találni. — Egy
Spanyol Országi Orvos következendő módon szok-
ta orvoslani, tudniillik, a' közönséges narants hé-
jára forró vizet önt, és mihelyt a' sárga hidegle-
lés magát jelengeti, az abból készített Decoctumból,

lány melegen bőven itat a' patiensel, 's ezen cu'át
jât mind addig folytatja, míg a' beteg meg nem
gyógyúl, vagy meg nem hal. — Nem ok nélkül
hannya a' Fr. Moniteur a' Spanyol Kormányfőke-
nek ízemére, hogy a' keveset ügyelt arra eleinte,
's nem tette meg a' szükséges rendeléseket.

Svécia.

A' még most is Svédiai Pomerániának fő városá-
ban Stralsundban múltató Kir. János III. Gustav A-
dolfnak a' ső Novemb. csett születése napját nagy
vigassággal, 's pompával akarták az oda való la-
kosok meg innepleni, ha Eő Felségéöl arra en-
gedelmet nyerhettek volna. Mindazáltal ágyú ö-
rogások és harangok zúgásai által adatott ez a'
nevezetes, 's egy zersmind örvendetes nap az oda
való Publicumnak tudára. Dél előtt 10 órákor
Eő Kir. Felsége a' Gen. Commendánstól, a' Gene-
ral Stabtól, és a' Kir. testőrző sereg tisztjeitől ki-
sirtetvén, a' vár bástyáit, 's annak egyéb erőssé-
geit meg ízemélté. A' várba völt katona őrizet
akként völt fel ösztva, mintha östromoltatás alá
lett volna rekvizite. Onnan az új pi cira ment
Eő Kir. Felsége a' hova az ott lévő huszár östály,
a' lovas ártilleristák, és 12 batalion gyalogság
már annakelőtte fel gyűltek, 's Eő Felsége jelenlé-
tében ízép katona próbákat adtak vala. — Esteli
5 órákor lok uraság ment az Eő Felségek tiszte-
letére.

Gróf Lille (XVIII Lajos Francia korona
Prætendens) rendkívül való tisztelettel és meg kü-
lömböztetéssel fogadtatott Calmarban. A' Fels.

Svéciai Király világos parantsolatjából a' Stockholmól oda küldetett Kir. udvari tisztek szolgáltak Gróf Lillén ek, és épan olly tisztelettel vifeltettek eránta, mintha a' Francia Kir. széknék birtokába lett volna. — Oda lett érkezésekor a' bastyákon ki vont ágyúk durrogásai közt kisírtett bé a' városba, az oda való Kormányozó pedig következő módon szólott ezen szerentsétlen Fejedelemhez:

„Felleget Uram! Parantsolatom vagon az én legkegyelmesebb Fejedelmemtől Királyi Felséged meg tisztelesére. A' boldogabb időkben a' Svéciai Királyok utaztak Francia Országba. — Királyi Felséged leg első a' Francia és Navarrai Királyok között, a' ki maga jelenlétével a' mi Országunkat meg tisztelete. — Kivánnjuk, hogy Kir. Felségednek nállunk való lakása olly kedves és tettő legyen, mint a' miképen mi azt gyönyörűséggé tenni igyekezünk, és tsak akkor hagyja el Svécia Országot, a' midőn ősi Királyi székébe bé fog ülni.“ E' meg lévén az ott őrizetben lévő regementnek Obersterét és azokat a' tiszteket mutatta bé, a' kik a' Gróf Lille őrizetére rendelkezve vóltanak. — A' Calmari Püspök az alatta lévő Papsággal együtt tiszteletére menvén egy szép deák óratiót mondott előtte. — Eftére az egész város meg vólt égő métsékkal világosítva.

* *

A' kaffé barna levét ivóknak kedvekért.

Az Indiai kaffénak egy esztendőrdől a' másk.

ra nevededő nagy árra, és az ezért idegen Országokra ki menő pénznek káros következése, a' mezzei gazdaságot értő jó hazafiakat arra birták, hogy az ithoni termések közt annál jobb, óltóbb, és hasznosabbat találhassanak. Illyeneknek találtattak a' Katang kóró gyökere (Cichorium Intybus Linn.) a' földimogyoró (Lahoris Tuberosus Linn.) a' földi mandola és több ezekhez hasonló hasznos ithoni gyümölcsök. Illyen köz hasznú termésnek lenni tapasztaltatott néhány Német Országi Oeconomusok által a' Kerti Sparga (Asparagus hortensis, sativus, altilis Linn.) melly mind kedves és pös izére, mind hasznára nézve jobbnak találtatik a' tübbieknél, az Indiai kaffét pedig sokkal felül haládja. — Porgálva és főve ehez nagyon hasonlít, és az abból készült meleg italt amannak levétől meg különböztetni meherseg. Ezt is meg kell ugyan porgálni, de csak addig míg meg izzad, a' porgálás után meg őrleni és meg főzni. Minthogy természetesen kedves izű, a' nádmezzel való meg édesítésére szükségé nintsen. Egy kevéssé hosszabb idő kivántatik az abból főzött kaffénak megtisztulására, mint az Indiai kaffénak. — Igen szaporra termésű, és lemmiféle kerti veteménynek nem ártalmas.